

O'ZBEKISTONDA INGLIZ TILINI O'RGANISH MUAMMOLARI VA YECHIMLARI – MAHALLIY TA'LIM TIZIMIDA DUCH KELINADIGAN MUAMMOLAR

Akbarov Alijon Ikrom o'g'li,

Termiz Iqtisodiyot va Servis Universiteti,

2-kurs talabasi.

Ilmiy rahbar: Madieva Madina Yusupovna,

Termiz Iqtisodiyot va Servis Universiteti,

Chet tillari va adabiyoti kafedrasi katta o'qituvchisi (PhD),

Telefon: +998 93-794-50-00

E-mail: madinayusupovna1984@gmail.com

Annotatsiya: O'zbekistonda ingliz tilini o'rganish jarayoni zamonaviy dunyoda muhim ahamiyatga ega. Bugungi kunda ingliz tili global muloqot tili sifatida tanilgan va ko'plab sohalarda, jumladan, ta'lim, biznes, ilm-fan va madaniyatda keng qo'llaniladi. O'zbekistonning ta'lim tizimida ingliz tilini o'rganish jarayoni ko'plab o'quvchilar va o'qituvchilar uchun qiziqarli va muhim bo'lsa-da, bu jarayonda bir qator qiyinchiliklar va to'siqlar mavjud. Ushbu maqolada ingliz tilini o'rganish jarayonida uchraydigan muammolar va ularni hal etish yo'llari haqida ma'lumotlar berilgan.

Kalit so'zlar: ingliz tili, pedagogik texnologiyalar, ta'lim sifati, darsliklar, o'quv dasturlari, muammolar, yechimlar.

Аннотация: Процесс изучения английского языка в Узбекистане важен в современном мире. Сегодня английский признан языком глобального общения и широко используется во многих сферах, включая образование, бизнес, науку и культуру. Хотя процесс изучения английского языка в системе образования Узбекистана интересен и важен для многих студентов и преподавателей, в этом процессе существует ряд сложностей и препятствий. В данной статье

рассказывается о проблемах, возникающих в процессе изучения английского языка, и путях их решения.

Ключевые слова: английский язык, педагогические технологии, качество образования, учебники, учебные программы, проблемы, пути решения.

Abstract: The process of learning English in Uzbekistan is important in the modern world. Today, English is recognized as the language of global communication and is widely used in many fields, including education, business, science and culture. Although the process of learning English in the educational system of Uzbekistan is interesting and important for many students and teachers, there are a number of difficulties and obstacles in this process. This article talks about problems encountered in the process of learning English and ways to solve them.

Key words: English language, pedagogical technologies, quality of education, textbooks, curricula, problems, solutions.

KIRISH

Ingliz tilini o'rganish jarayoni ko'plab o'quvchilar uchun qiyin va murakkab ko'rinishi mumkin. Buning sababi, ko'plab o'quvchilar ingliz tilini o'rganish jarayonida an'anaviy ta'lim usullariga tayanadilar. O'qituvchilar ko'pincha gramatikani yodlash, tarjima qilish va darsliklardan foydalanishga e'tibor qaratadilar. Bu usullar o'quvchilarning tilni o'zlashtirish jarayonini sekinlashtiradi va ularning qiziqishini pasaytiradi. Zamonaviy ta'lim metodologiyalarini joriy etish, jumladan, kommunikativ yondashuvlar va interaktiv darslar o'quvchilarning qiziqishini oshirishda muhim ahamiyatga ega. O'qituvchilarni zamonaviy pedagogik metodlar bilan tanishtirish va ularni tayyorlash jarayonini takomillashtirish zarur.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA TADQIQOT METODOLOGIYASI

Ta'lim resurslarining yetishmasligi ham muhim muammo hisoblanadi. O'zbekistonning ko'plab hududlarida ingliz tilini o'rganish uchun zarur bo'lgan darsliklar va o'quv materiallari mavjud emas. Bu holat o'quvchilarning ingliz tiliga bo'lgan qiziqishini kamaytiradi. Darsliklar va o'quv materiallarini yangilash, shuningdek,

zamonaviy texnologiyalardan foydalanish imkoniyatlarini oshirish muhimdir. Internet orqali ta'lim resurslariga kirish imkoniyatlarini kengaytirish, o'quvchilarga ingliz tilida o'quv materiallarini topish va ulardan foydalanish imkoniyatini yaratadi. O'quvchilarning motivatsiyasini oshirish ham muhim ahamiyatga ega.[1]

Ko'plab o'quvchilar ingliz tilini o'rganishga qiziqmaydilar, chunki ular bu tilni amaliyotda qo'llash imkoniyatlarini ko'rmaydilar. O'qituvchilar ingliz tilini o'rganishning amaliy foydasini ko'rsatishlari zarur. O'quvchilarga ingliz tilida muloqot qilish imkoniyatlarini yaratish, ingliz tilida filmlar, kitoblar va musiqalar bilan tanishtirish orqali ularning motivatsiyasini oshirish mumkin. Shuningdek, ingliz tilida o'tkaziladigan tanlovlar va musobaqalar o'quvchilarning qiziqishini oshirishga yordam beradi. Sinflarda ingliz tilida muloqot qilinmasligi o'quvchilarning tilni o'rganish jarayonini sekinlashtiradi. O'quvchilar dars davomida ingliz tilida gapirishdan qo'rqishadi. O'qituvchilar darslarda ingliz tilida muloqot qilishni rag'batlantirishlari va talabalarni bu tilni qo'llashga undashlari zarur. Sinflarda ingliz tilida suhbatlar, rolli o'yinlar va boshqa interaktiv faoliyatlar o'tkazish orqali o'quvchilarning muloqot qobiliyatlarini rivojlantirish mumkin. O'qituvchilar o'quvchilarga o'z fikrlarini ifoda etish va muhokama qilish imkoniyatini berishlari, shuningdek, o'quvchilar o'rtasida ingliz tilida muloqot qilish muhitini yaratishlari zarur.[2]

MUHOKAMA VA NATIJALAR

Ingliz tilini o'rganish jarayonida texnologiyalardan foydalanishning yetarli darajada emasligi ham muhim muammo hisoblanadi. Hozirgi kunda onlayn ta'lim resurslari va mobil ilovalar orqali ingliz tilini o'rganish imkoniyatlari juda kengaygan. Biroq, O'zbekistonda ko'plab o'quvchilar va o'qituvchilar bu imkoniyatlardan yetarlicha foydalanmayaptilar. Ta'lim tizimida texnologiyalardan foydalanishni rag'batlantirish, o'qituvchilarni yangi texnologiyalar bilan tanishtirish va o'quvchilarga onlayn platformalardan foydalanishni o'rgatish zarur. Onlayn darslar, video darsliklar va interaktiv o'quv platformalari orqali o'quvchilarning ingliz tilidagi bilimlarini oshirish mumkin. O'quvchilarning o'z-o'zini baholash qobiliyatining yetishmasligi ham muhim

masala. O'quvchilar ko'pincha o'z bilimlarini baholashda qiyinchiliklarga duch keladilar. O'qituvchilar o'quvchilarga o'z bilimlarini baholash va rivojlantirishda yordam berishlari zarur. O'z-o'zini baholash vositalarini ishlab chiqish, o'quvchilarga o'z yutuqlarini kuzatish va rivojlantirish imkoniyatini beradi. Shuningdek, o'quvchilarga o'z bilimlarini baholash uchun testlar va boshqa baholash usullarini taqdim etish, ularning o'rganish jarayonini yanada samarali qiladi. Oila ta'lim jarayonida muhim ahamiyatga ega. Biroq, ko'plab oilalarda ingliz tiliga nisbatan qiziqish yetishmaydi. Ota-onalar o'z farzandlarini ingliz tilini o'rganishga rag'batlantirishlari zarur. Oila muhitida ingliz tilida muloqot qilish, ingliz tilidagi kitoblar o'qish va filmlar tomosha qilish orqali farzandlarning qiziqishini oshirish mumkin. Ota-onalar o'z farzandlariga ingliz tilida o'qitish jarayonida yordam berish, ularning bilimlarini qo'llab-quvvatlash va rag'batlantirish orqali ta'lim jarayonini yaxshilashlari mumkin. Ingliz tilini o'rganish jarayonida o'quvchilarning psixologik to'siqlari ham muhim rol o'ynaydi. Ko'plab o'quvchilar ingliz tilida gapirishda qo'rqishadi yoki o'zlarini noqulay his qilishadi. Bu psixologik to'siqlarni bartaraf etish uchun o'qituvchilar darslarda qulay muhit yaratishlari zarur. O'quvchilarga o'z fikrlarini ifoda etish va muloqot qilishda yordam berish, ularning ishtirokini oshiradi va qo'rqishlarini kamaytiradi. O'qituvchilar o'quvchilarga muvaffaqiyatli muloqot qilish ko'nikmalarini o'rgatish, ularning o'z-o'ziga ishonchlarini oshirishda yordam beradi.[3]

Yuqoridagi masalalarni hal etish uchun ta'lim tizimida innovatsion yondashuvlar va zamonaviy texnologiyalarni qo'llash, ta'lim resurslarini yangilash va o'quvchilarning motivatsiyasini oshirish zarur. O'zbekistonning kelajagi uchun ingliz tilini o'rganish jarayoni muhim ahamiyatga ega bo'lib, bu jarayonni muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun barcha tomonlar birgalikda harakat qilishlari zarur. O'qituvchilar, o'quvchilar, ota-onalar va ta'lim muassasalari o'zaro hamkorlikda ishlashlari, ingliz tilini o'rganish jarayonini yanada samarali va qiziqarli qilish uchun birgalikda harakat qilishlari lozim. Ingliz tilini o'rganish jarayonida o'quvchilarning o'zaro hamkorlikda ishlash qobiliyatlarini rivojlantirish ham muhimdir. Guruhli darslar va jamoaviy faoliyatlar orqali o'quvchilar bir-birlari bilan muloqot qilish va o'z bilimlarini baham ko'rish imkoniyatiga ega

bo'ladilar. Bu jarayon o'quvchilarning o'zaro yordam berish va bir-biridan o'rganish imkoniyatlarini yaratadi. O'qituvchilar guruhli ishlarni tashkil etib, o'quvchilarning o'zaro hamkorlikda ishlash ko'nikmalarini rivojlantirishlari zarur.[4]

XULOSA

Xulosa qilib aytganda, O'zbekistonda ingliz tilini o'rganish jarayoni ko'plab qiyinchiliklarga duch kelmoqda. Biroq, ta'lim tizimida innovatsion yondashuvlar va zamonaviy metodlarni qo'llash, o'quvchilarning motivatsiyasini oshirish va o'qituvchilarni zamonaviy pedagogik metodlar bilan ta'minlash orqali bu muammolarni bartaraf etish mumkin. O'zbekistonning kelajagi uchun ingliz tilini o'rganish jarayoni muhim ahamiyatga ega bo'lib, bu jarayonni muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun barcha tomonlar birgalikda harakat qilishlari zarur. O'qituvchilar, o'quvchilar, ota-onalar va ta'lim muassasalari o'zaro hamkorlikda ishlashlari, ingliz tilini o'rganish jarayonini yanada samarali va qiziqarli qilish uchun birgalikda harakat qilishlari lozim.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Abdurazakov, S. (2021). "Increasing students' motivation in the process of learning English." Education of Uzbekistan, 2021, pp. 45-50.
2. Karimova, N. (2020). "Modern pedagogical technologies and English language learning." Education and Innovation, 2020, pp. 12-18.
3. Akhmedov M. (2019). "Problems and solutions in learning English." Public education of Uzbekistan, 2019, pp. 30-35.
4. Muradov, A. (2022). "The Role of Learning Resources in English Language Learning." Education system of Uzbekistan, 2022, pp. 22-27.
5. Ruzmetova, D. (2021). "Development of communication skills in English." Pedagogical Journal of Uzbekistan, 2021, pp. 55-60.
6. Yusupov, E. (2020). "Psychological obstacles in the process of learning English in Uzbekistan." Psychology and Education, 2020, pp. 15-20.
7. Shodmonov, R. (2023). "Modern methods and strategies for learning English." Education and Development, 2023, pp. 10-15.